

1944, august 30. Bratislava. — Rozhlasový prejav prezidenta dr. J. Tisu, v ktorom Slovákov zaprisaháva, aby boli verní „slovenským záujmom”, a sľubuje beztrestnosť povstalcom, ktorí sa vzdajú.

Slováci a Slovenky!

Slovenská štátnej samostatnosť zrodila sa z nepopierateľného prirodzeného práva slovenského národa na vlastný život. Z tohto jasného koreňa zrodivšia sa štátnej samostatnosť umožnila národu slovenskému, aby sa on svojou príslovečnou pracovitosťou, statočnosťou a životnou jednoduchosťou preukázal pred svetovou verejnosťou vo svojej zrelosti na samostatný život. Len jasným a vysokokladným týmto hodnotám, ktoré národ slovenský uplatňoval v štátnom samostatnom živote, možno dakovať, že slovenský národ vybudoval si samostatný štátny život, ktorý menu slovenskému vydobýjal čest a uznanie vo svete a slovenskému človekovi, ale doma slobodu národnú, hospodársku a sociálnu životnú úroveň, dosiaľ slovenským človekom nikdy nedosiahnutú. Nebol to žiadny zázrak ani náhoda, lebo také jasné zásady, ako je prirodzené právo, a také kladné hodnoty, aké sa zapojili do budovateľskej práce slovenskej, nemohli ani iné vytvoriť, len požehnaný slovenský život, akému sa tešíl každý Slovák a každý občan slovenského štátu.

Nesie sa však svetom heslo, že rodí sa nový život. Vánok alebo daleké zvuky tohto nového života dorážajú už i na nás na Slovensku. A čo je to za život, tento nový život, ktorého zvestovatelia sú už v práci na Slovensku? Strom podla ovocia, človeka podla kamarátstva, život podla skutkov sa posudzuje. A tu, drahí moji, dobre si všimnime tých sprievodných javov hlásaného nového života. Kým slovenský život v samostatnom štáte spokojne vykvital z jasného, prirodzeného práva národa na svojský život a požehnaná úroveň slovenského života bola výslednicou práce a statočnosti slovenskej, zatiaľ z čoho sa rodí, ako prichádza nový život na Slovensku?

Nevyjasnenosť pojmov a cielov, použitie podvodu a zaskočenia dobromyselných ľudí, predstieranie dobroprajnosti voči Slovákom boli prvé príznaky rodiaceho sa nového života. Do nevyjasneného tohto ovzdušia hodila sa zpráva, že Nemci obsadzujú Slovensko, že zabili prezidenta, odvliekli vládu, a preto bola pohotová výzva: „Slováci, podte s nami proti Nemcom!” A aby sa všetky duševné zložky slovenského človeka aktivovali, rozšírená bola poplašná zpráva: „Maďari sú vo viacerých prúdoch na postupe proti Slovensku, Slováci, pridružte sa k nám, chytajte zbraň na obranu Slovenska proti Maďarom!”

Tak sa stalo, že prefíkanej tejto taktike podlahli mnohí statoční ľudia a dobrí Slováci nielen v armáde, ale i v radoch civilného obyvateľstva, ktorí nachytiť zvučnými heslami alebo sterorizovaní drastickým vystupovaním partizánov dostali sa do spoločnosti ľudí, ktorej ohavnosť spoznali až potom, keď si už uvedomili, že sú v hroznej protive nielen so zákonmi nášho štátu, ale i so životnými záujmami slovenského národa.

My sme si hned od začiatku boli vedomí toho, že naša sila je iba v našej statočnosti a pracovitosti, a preto sme boli odhodlani, že svoju budúcnosť národnú a štátnu udržíme tak, že budeme vzorní, pokoja a poriadku milovný národ. Čo sa nám, bud Bohu chvála, po celých šest rokov i darilo. A teraz prišli k nám zvestovatelia nového života a partizánskymi spôsobmi ničia slovenský majetok, strieľajú slovenských ľudí, robotníkov, rolníkov, obchodníkov, úradníkov, katolíkov i evanjelikov, ako v Brezne, politicky exponovaných ľudí, jednotlivcov úplne všedných. Do služieb svojej rafinovanej taktiky zapriahli spodinu ľudskej spoločnosti a družiny nedospelých rojčivých chlapcov, aby pomocou týchto živlov rozlepťali slo-

venský poriadok, zotreli nám z čela známku statočného a poriadneho národa a biliagovali nás značkou bezudnej lúzy, zrej pre boľševické peklo.

I ked som už dlhé týždne s hrôzou sledoval diabolské počinanie tejto boľševickej hordy u nás, nemohol som sa odraziť od dosavádnej čiary slovenského vládnutia v duchu trpežlivej zhovievavosti a lásky ku každému Slovákov. Ale ked už čím ďalej, tým bezočivejšie pokračovala diabolská boľševická zloba vo vraždení Slovákov, v ničení slovenského majetku verejného a súkromného a naše sily sa do kázali byť slabými k zdolaniu tejto pekelnej vriavy, dal som súhlas k tomu, aby náš veľký sused Veľkonemecká ríša poslala na Slovensko vojenské jednotky k potlačeniu tohto beštialného šialenia rafinovaných agentov a sterorizovaných a zavedených, terorom alebo úplatou zlákaných jednotlivcov. Vyhlasujem, že príchod nemeckých jednotiek na Slovensko má jediný cieľ zlikvidovať partizánsku čeliadku na Slovensku. Nemecké vojsko neprichádza Slovensko obsadiť, ale vrátiť Slovensku charakter národa pokojného, štátu slovenskému známku štátu usporiadaneho a slovenskému pokoja milovnému človekovi vrátiť istotu života a majetku. Naše vojsko a každý statočný Slovák bude nemecké jednotky v tomto zámere podporovať, aby čím prv nadišla chvíla, že si vydýchne zase každý Slovák v ovzduší pokojnej a v poriadku žijúcej slovenskej otčiny.

Aby som ale umožnil účasť na tejto práci a na výsledkoch nášho vzopnutia i tým, ktorí sa z akýchkoľvek príčin pridali k partizánom, vyhlasujem, že ak sa bezodkladne od partizánov odpútajú a prihlásia sa u najbližšieho vojenského alebo civilného úradu, kde súčasne odovzdajú aj zbrane, aby pokračovali v opustenej službe alebo práci, ktorú kvôli partizánom opustili, že im zabezpečujem veľkodušné odpustenie ich previnenia. Je to čin otca, ktorý veľkodušne späť prijíma mŕnotratného svojho syna a je to prejav slovenskej národnej pospolitosti, ktorá so slzami radosti v očiach späť zviera do svojho náručia tých svojich poblúdilcov, ktorí v slabej chvíli sa odtrhli od slovenského rodinného zväzku. Tento záväzný slub odpustenia rovnako platí pre dôstojníkov, vojakov a civilov.

Toto odpúšťanie robím vo chvíli, keď sa protipartizánska vojenská akcia už začala a je v plnom prúde, a robím to preto, aby obete na slovenských životoch, škody na slovenských majetkoch, boli čo najmenšie. Kto cíti slovensky, kto myslí a to poctive na život národa a štátu slovenského, komu je vzácná budúcnosť jeho, ten počúvne môj hlas a bude sa držať svojej slovenskej cti tak, aby poslúchal zákony Slovenskej republiky, aby sa riadil nariadeniami slovenskej vlády, aby plnil svoju služobnú povinnosť podľa úpravy príslušného slovenského ministerstva.

Pre vojsko sú jedine smerodajné tie rozkazy, ktoré vydáva Hlavné veliteľstvo vojska z Bratislavы; žiadne iné veliteľstvo v zázemí slovenskom nemá práva vydávať ďalšie rozkazy mimo rozkazov Hlavného vojenského veliteľstva v Bratislave.

Slováci, Slovenky!

Prezident Slovenskej republiky žije, hovorí teraz k Vám a stojí neochvuje na veliteľskom mieste, vláda Slovenskej republiky riadne vykonáva svoje povinnosti, a keď každý Slovák s neochviejnou vernosťou a statočnosťou zastane sa svojho miesta, dá Boh, že za niekolko dní bude na Slovensku znova pokoj a poriadok!

„Slovák“, 31. 8. 1944, čís. 196.